

Силабус
навчальної дисципліни
**«Моделювання процесу навчання дисципліни
"Захист України"»**
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ЗАХИСТ УКРАЇНИ)»
Спеціальність: 014.16 Середня освіта (Захист України)
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти: другий

Викладач (і)	Мирошніченко Володимир Олександрович
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=3796
Контактний тел.	099 1583733
Е-mail викладача:	VMiro2020@i.ua
Графік консультацій	Вівторок 16.10 -17.25 год.

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
6/180	24	24	132	екзамен

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: моделювання процесу навчання, педагогічне моделювання, модель навчання, технологія навчання, активні, пасивні та інтерактивні моделі навчання.

Метою курсу «Моделювання процесу навчання дисципліни "Захист України"» є формування професійних компетентностей у майбутніх викладачів захисту України з питань планування, педагогічного моделювання, ознайомлення з методиками складання та використання інструментарію для забезпечення національно-патріотичної освіти за сучасними стандартами та програмами.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Моделювання процесу навчання дисципліни "Захист України"» є: забезпечити засвоєння основних понять та категорій педагогічного моделювання процесу навчання захисту України, його діагностики та тестування; сформувати вміння розробляти і аналізувати сучасні моделі навчання дисципліни "Захист України" та використовувати їх у навчальному процесі; сформувати вміння проводити контроль, оцінку і моніторинг якості сучасних моделей та методик військово-патріотичної освіти.

Зміст курсу:

Змістовий модуль № 1. «Моделювання як освітній процес: поняття системи, технології та моделі».

Поняття «модель», «моделювання», «метод моделювання». Моделювання освітнього процесу. Поняття системи навчання. Поняття технології навчання. Поняття моделі навчання. Предметно-орієнтована модель навчання.

Змістовий модуль № 2. «Компетентнісно-орієнтована модель навчання: загальна характеристика».

Поняття та сутність компетентності. Структура і функції компетентностей. Групи компетентностей (ключові та предметні). Вклад предмета «Захист України» у формування ключових компетентностей. Застосування продуктивних методик для формування компетентностей учнів. Оцінювання сформованості основних груп компетентностей учнів.

Змістовий модуль № 3. «Активна, пасивна та інтерактивна моделі навчання».

Пасивна модель навчання. Активна модель навчання. Інтерактивна модель навчання. Сучасні різновиди інтерактивного навчання. Правила застосування пасивної, активної та інтерактивної моделей навчання на уроках захисту України.

Змістовий модуль № 4 «Моделювання уроків із розділу «Основи національної безпеки України»».

Зміст розділу «Основи національної безпеки України». Підготовка вчителя до уроків із розділу «Основи національної безпеки України»: вибір моделей, форм та методів навчання. Форми навчальних занять (теоретичні, практичні, комплексні, ігрові та контрольні) з даного розділу. Основні методи навчання (усні (словесні), наочні та практичні) з даного розділу. Додаткові методи навчання (комп'ютерно-програмовані, проблемні, змагальні та за опорними конспектами) з даного розділу. Моделі навчання під час вивчення розділу «Основи національної безпеки України».

Змістовий модуль № 5. «Моделювання уроків із розділу «Збройні сили України на захисті України»».

Зміст розділу «Збройні сили України на захисті України». Підготовка вчителя до уроків із розділу «Збройні сили України на захисті України»: вибір моделей, форм та методів навчання. Форми навчальних занять (теоретичні, практичні, комплексні, ігрові та контрольні) з даного розділу. Основні методи навчання (усні (словесні), наочні та практичні) з даного розділу. Додаткові методи навчання (комп'ютерно-програмовані, проблемні, змагальні та за опорними конспектами) з даного розділу. Моделі навчання під час вивчення розділу «Збройні сили України на захисті України».

Змістовий модуль № 6. «Моделювання уроків із розділу «Міжнародне гуманітарне право (МГП)»».

Зміст розділу «Міжнародне гуманітарне право (МГП)». Підготовка вчителя до уроків із розділу «Міжнародне гуманітарне право (МГП)»: вибір моделей, форм та методів навчання. Форми навчальних занять (теоретичні, практичні, комплексні, ігрові та контрольні) з даного розділу. Основні методи навчання (усні (словесні), наочні та практичні) з даного розділу.

Додаткові методи навчання (комп'ютерно-програмовані, проблемні, змагальні та за опорними конспектами) з даного розділу. Моделі навчання під час вивчення розділу «Міжнародне гуманітарне право (МГП)».

Змістовий модуль № 7. «Моделювання уроків із розділу «Стройова підготовка та прикладна фізична підготовка»».

Зміст розділу «Стройова підготовка та прикладна фізична підготовка». Підготовка вчителя до уроків із розділу «Стройова підготовка та прикладна фізична підготовка»: вибір моделей, форм та методів навчання. Форми навчальних занять (теоретичні, практичні, комплексні, ігрові та контрольні) з даного розділу. Основні методи навчання (усні (словесні), наочні та практичні) з даного розділу. Додаткові методи навчання (комп'ютерно-програмовані, проблемні, змагальні та за опорними конспектами) з даного розділу. Моделі навчання під час вивчення розділу «Стройова підготовка та прикладна фізична підготовка».

Змістовий модуль № 8. «Моделювання уроків із розділу «Тактична підготовка»».

Зміст розділу «Тактична підготовка». Підготовка вчителя до уроків із розділу «Тактична підготовка»: вибір моделей, форм та методів навчання. Форми навчальних занять (теоретичні, практичні, комплексні, ігрові та контрольні) з даного розділу. Основні методи навчання (усні (словесні), наочні та практичні) з даного розділу. Додаткові методи навчання (комп'ютерно-програмовані, проблемні, змагальні та за опорними конспектами) з даного розділу. Моделі навчання під час вивчення розділу «Тактична підготовка».

Змістовий модуль № 9. «Моделювання уроків із розділу «Вогнева підготовка»».

Зміст розділу «Вогнева підготовка». Підготовка вчителя до уроків із розділу «Вогнева підготовка»: вибір моделей, форм та методів навчання. Форми навчальних занять (теоретичні, практичні, комплексні, ігрові та контрольні) з даного розділу. Основні методи навчання (усні (словесні), наочні та практичні) з даного розділу. Додаткові методи навчання (комп'ютерно-програмовані, проблемні, змагальні та за опорними конспектами) з даного розділу. Моделі навчання під час вивчення розділу «Вогнева підготовка».

Змістовий модуль № 10. «Моделювання уроків із розділу «Основи медичних знань і домедичної допомоги»».

Зміст розділу «Основи медичних знань і домедичної допомоги». Підготовка вчителя до уроків із розділу «Основи медичних знань і домедичної допомоги»: вибір моделей, форм та методів навчання. Форми навчальних занять (теоретичні, практичні, комплексні, ігрові та контрольні) з даного розділу. Основні методи навчання (усні (словесні), наочні та практичні) з даного розділу. Додаткові методи навчання (комп'ютерно-програмовані, проблемні, змагальні та за опорними конспектами) з даного розділу. Моделі навчання під час вивчення розділу «Основи медичних знань і домедичної допомоги».

Змістовий модуль № 11. «Моделювання уроків із розділу «Домедична допомога в бойових умовах»».

Зміст розділу «Домедична допомога в бойових умовах». Підготовка вчителя до уроків із розділу «Домедична допомога в бойових умовах»: вибір моделей, форм та методів навчання. Форми навчальних занять (теоретичні, практичні, комплексні, ігрові та контрольні) з даного розділу. Основні методи навчання (усні (словесні), наочні та практичні)

з даного розділу. Додаткові методи навчання (комп'ютерно-програмовані, проблемні, змагальні та за опорними конспектами) з даного розділу. Моделі навчання під час вивчення розділу «Домедична допомога в бойових умовах».

Змістовий модуль № 12. «Моделювання уроків із розділу «Основи цивільного захисту»».

Зміст розділу «Основи цивільного захисту». Підготовка вчителя до уроків із розділу «Основи цивільного захисту»: вибір моделей, форм та методів навчання. Форми навчальних занять (теоретичні, практичні, комплексні, ігрові та контрольні) з даного розділу. Основні методи навчання (усні (словесні), наочні та практичні) з даного розділу. Додаткові методи навчання (комп'ютерно-програмовані, проблемні, змагальні та за опорними конспектами) з даного розділу. Моделі навчання під час вивчення розділу «Основи цивільного захисту».

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика щодо дедлайнів та перекладання. Своєчасне виконання практичних завдань та самостійної роботи є обов'язковим. Відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) відбуваються на консультаціях згідно графіку.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти дотримуються правил академічної доброчесності згідно Положення про академічну доброчесність у БДПУ. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лекції і практичні заняття курсу. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: інтернет-ресурси, таблиці тощо.

Система оцінювання та вимоги:

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточне тестування та самостійна робота												Підсумковий тест	Сума
ЗМ (змістові модулі)													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	50	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5		

Здобувачі освіти мають набрати бали з усіх змістових модулів під час виконання семінарських та самостійних робіт, а також під час складання заліку. Усні відповіді, письмові самостійні роботи, виконання тестових та творчих завдань повинні відповідати достатньому рівню задля набуття загальних та фахових компетентностей.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

Базова

1. Лелека В. М. Захист Вітчизни. Організація та методика викладання предмета. Посібник. Київ: Ранок, 2017. 192 с.
2. Лодатко Є. О. Педагогічне моделювання: монографія. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2023. 208 с. URL: <https://bohdan-books.com/catalog/book/162902>
3. Мартинець Л. А. Сучасні моделі освіти: навч.-метод. посібник. 2-е вид., доповнене та перероблене Донецьк-Вінниця, 2015. 102 с.
4. Моделі та моделювання у професійній діяльності викладача вищої школи : навч. посібник. / К. М. Гнезділова, С. О. Касярум. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю.А., 2014. 124 с.
5. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор – укладач Н.П. Наволокова. Харків: Вид. група «Основа», 2019. 140 с.
6. Мирошніченко В.О. Формування предметних компетентностей засобами проектного навчання / за ред. Баханова К.О. Харків : Вид. гр. «Основа», 2018. 128 с.
7. Моделі організаційних систем відкритої освіти / Биков В. Ю.: монографія. Київ: Атіка, 2018. 684 с.
8. Шевчук С. С. Інноваційна діяльність педагога професійної школи: Навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО, 2015. 164 с.

Допоміжна

1. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «ЗАХИСТ УКРАЇНИ». 10-11 класи. Рівень стандарту. Рекомендовано МОН. Наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року №698. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.zakhyst.Ukrayiny-10-11-standart.pdf>
2. ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році. ЗАХИСТ УКРАЇНИ. https://osvita.ua/doc/files/news/899/89974/IMR-2023-2024-Zakhyst_Ukrayiny_12_09_202.pdf
3. Ішугіна О., Шаповалова Є. Педагогічне моделювання як засіб формування методичної компетентності майбутнього вчителя. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти. Вип. 7. Слов'янськ, 2018. С.87-94 URL: https://www.researchgate.net/publication/327810816_PEDAGOGICNE_MODELUVANNA_AK_ZASIB_FORMUVANNA_METODICNOI_KOMPETENTNOSTI_MAJBUTNOGO_VCITELA
4. Двадцять інтерактивних методів навчання / Освіта нова. – 2020. – URL: <https://osvitanova.com.ua/posts/3286-20-interaktyvnykh-metodiv-vykladannia>
5. Кучерова Г.М. Інтерактивні вправи та ігри / Кучерова Г.М., Ягоднікова В.В.. Харків: Основа, 2011. – 144 с.
6. Мирошніченко В.О. Використання сучасних інформаційних технологій: формування мультимедійної компетентності. Навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 296 с.
7. Моделі змішаного навчання: особливості, поради. URL: <https://www.verkhovnyznyi.org/post/%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D1%96->
8. Навчання, базоване на співпраці. 32 стратегії кооперації у класі / Освіта нова. 2018 - URL: <https://osvitanova.com.ua/posts/1590-navchannia-bazovane-na-spivpratsi-32-stratehii-kooperatsii-u-klasi>
9. Організація особистісно орієнтованого навчання / упорядник Баханов К.О. Харків: Вид. група «Основа», 2008.
10. Нікітіна І. П. Науково-дослідницька діяльність учнів. 5-11 кл. / І.П. Нікітіна,

Ю.О. Нікітін, В.В. Шеліхова, О.Л. Кожем'яка. Харків: Вид. група "Основа", 2006. 144 с.

11. Стадній А. Моделі дистанційного навчання. URL: http://aphn-journal.in.ua/archive/29_2020/part_4/24.pdf

12. Ягупов В.В. Модель навчання (модель навчального процесу). URL: https://eduknigi.com/ped_view.php?id=131

Інформаційні ресурси

1. Сайт для викладачів та здобувачів освіти з предмета «Захист України» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://sites.google.com/site/zahist56/>

2. ЗАХИСТ УКРАЇНИ електронний навчально-методичний журнал учителя [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://Zahuct.at.ua/>

3. Сайт вчителя захисту України НВО № 16 м. Кропивницького Савенка Сергія / [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://sites.google.com/a/kirovogradschool16.k1asna.com/kabinet-zv/>

4. Дзюба Ігор - учитель предмета «Захист України» / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://lviv-school32.blogspot.com/>

5. «ЗАХИСТ УКРАЇНИ від Ганни Ягнич / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://jalmu4.blogspot.com/>

6. ЗАХИСТИМО УКРАЇНУ! Від Віктора Поліщука [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://viktorpoli.blogspot.com/>

7. Електронний збірник дидактичних ігор із предмета «Захист України» / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://didacticgameszu.blogspot.com/>

8. Для вчителів предмету “Захист Вітчизни”. Серія з 18 плакатів / [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://www.ukrmilitary.com/2015/10/posters-zahyst-vitchizny.html>

9. Український центр військового лідерства / [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://westudy.ua/umlc/> Курс «ФОРМУВАННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЛІДЕРІВ» <https://westudy.ua/umlc/course/6ba2edc5-918d-44a5-bd44-ce58f3b27cab>

10. Навчальний курс - "Навчання з попередження ризиків від вибухонебезпечних предметів" (EORE) / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://eoreplatform.web.app/dashboard>

11. #ВБЕЗПЕЦІ / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://safe.ed-era.com/>

12. ПІДГОТОВКА НАСЕЛЕННЯ ДО ТРО / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://sprotyvg7.com.ua/>